

Instrucció 3/2024, sobre la classificació dels centres educatius segons la complexitat

Context

L'ordenació i la classificació dels centres educatius segons la seva complexitat socioeconòmica i administrativa són imprescindibles per establir criteris de distribució de recursos humans, econòmics i de programes i, en definitiva, de polítiques compensatòries que s'adrecin a millorar l'equitat i l'eficiència en la gestió del sistema educatiu. Alhora permeten que el sistema disposi de dades rigoroses per prendre decisions sobre polítiques públiques i com avaluar-les, així com per dissenyar programes i polítiques.

El 2021 el Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu elabora una actualització de la Classificació dels centres educatius que imparteixen ensenyaments obligatoris segons el seu nivell de complexitat (Classificació de complexitat 2021, d'ara endavant), mitjançant la qual s'obté una puntuació i una agrupació en intervals.

L'article 184 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, estableix que cal evitar la publicació o accés a la informació que pugui afavorir la segregació escolar. Com a principi, la Llei concreta que l'avaluació ha d'estar sotmesa a: "l'ús reservat de la informació individualitzada dels agents i dels centres i serveis educatius, pel que fa a l'avaluació general del sistema que pugui afavorir la segregació escolar. S'entén que afavoreix la segregació escolar l'accés als resultats de les proves d'avaluació desagregades per nom del centre; a les dades relatives a la composició social i econòmica del centre, i al procés d'admissió dels alumnes, entre altra informació".

Així mateix, l'article 2 disposa, entre altres principis rectors del sistema educatiu, la universalitat i l'equitat com a garantia d'igualtat d'oportunitats i la integració de tots els col·lectius, basada en la corresponsabilitat de tots els centres sostinguts amb fons públics, la inclusió escolar i la cohesió social.

Pel que fa a la normativa sobre transparència i accés a la informació pública, tenint en compte l'article 69.5 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública, i la lletra e de l'article 21.1 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (referit als límits del dret d'accés a la informació pública respecte dels drets dels menors d'edat), i específicament en l'àmbit educatiu, s'entén que l'accés a la informació pública pot perjudicar els drets dels menors d'edat en la mesura en què, entre altres supòsits, pugui afavorir la segregació escolar, segons la definició d'aquest concepte que estableixi la normativa sectorial en matèria d'educació.

En darrer terme, el Pacte contra la segregació escolar, signat al Parlament de Catalunya el 2019, estableix que cal evitar elaborar rànquings de centres que reproduïxin desequilibris en la seva demanda.

Per tot això, és imprescindible que s'estableixin uns criteris metodològics i de seguretat i confidencialitat, tant pel que fa al càlcul com al tractament i difusió de la classificació dels centres educatius segons la complexitat. Aquesta classificació ha de servir a les direccions generals del Departament d'Educació per establir i gestionar polítiques compensatòries, atès que, en alguns casos, es constata que fan ajustos a la Classificació de complexitat 2021, per tal d'adaptar-la als condicionants interns o externs.

Motivació

Aquesta Instrucció pretén preservar la coherència i l'objectivitat en la designació de centres segons la complexitat en totes les polítiques compensatòries que el Departament d'Educació promogui.

Normativa

- Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació.
- Decret 11/2021, de 16 de febrer, de la programació de l'oferta educativa i del procediment d'admissió en els centres del Servei d'Educació de Catalunya.
- Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.
- Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública.

Primer. Objecte

L'objecte d'aquesta Instrucció és regular els accessos, els usos i la prohibició de cessió de la Classificació de complexitat 2021 relativa a indicadors dels centres educatius, així com l'encàrrec d'un projecte tècnic d'una nova classificació.

Segon. Àmbit d'aplicació

S'aplica a totes les unitats del Departament que dissenyin i gestionin polítiques compensatòries que impliquin una distribució de recursos humans, econòmics, d'infraestructura o de qualsevol altra índole als centres educatius.

Tercer. Obligatorietat de l'ús

Totes les unitats del Departament que dissenyin i gestionin polítiques compensatòries i que facin servir la Classificació de complexitat de centres educatius estan obligades a usar la

Classificació de complexitat 2021 del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, mentre no es disposi d'una nova classificació.

Qualsevol ajust o adaptació de la Classificació que les unitats facin ha de venir acompanyada d'una documentació complementària que justifiqui les modificacions esmentades. Aquesta documentació l'ha de signar el o la titular de la Secretaria General del Departament d'Educació.

Quart. Accés a la classificació

L'accés a la Classificació de complexitat 2021 s'ha de fer amb la identificació dels usuaris i amb garanties de seguretat. Per autoritzar-hi l'accés cal signar prèviament un acord de confidencialitat.

Es prohibeix l'accés de tercers a qualsevol informació pública que pugui afavorir la segregació escolar, atès que pot perjudicar els drets dels menors d'edat (d'acord amb l'article 21.1 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, i l'article 69.5 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública).

El Consell Superior d'Avaluació o organisme anàleg procedimenta i administra la seguretat del repositori, així com la gestió d'usuaris i permisos.

Cinquè. Cessió

Les persones i unitats amb permisos d'accés a la Classificació de complexitat 2021 dels centres educatius no han de compartir, en cap cas, el seu contingut parcial o total amb cap persona o organització externa al Departament d'Educació ni tampoc interna.

Per tant, es prohibeix qualsevol cessió d'informació pública que pugui afavorir la segregació escolar, atès que pot perjudicar els drets dels menors d'edat, de conformitat amb l'article 21.1 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, i l'article 69.5 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública.

Sisè. Encàrrec d'una nova classificació dels centres educatius segons la seva complexitat

S'encarrega al Consell Superior d'Avaluació o organisme anàleg l'elaboració d'un projecte tècnic d'actualització i, si escau, de revisió metodològica d'una nova classificació de complexitat dels centres educatius que classifiqui i identifiqui els centres educatius que treballen en condicions més dificultoses a partir d'informació objectiva.

En el cas d'una revisió metodològica, el projecte tècnic ha de prioritzar que la informació primària que nodreixi la nova classificació estigui continguda i sigui disponible dins els sistemes d'informació del Departament.

Aquest projecte tècnic ha de preveure una periodicitat en l'actualització, almenys biennal, que inclogui tant la disponibilitat de la informació com el calendari de necessitats de les unitats usuàries de la classificació, així com el procediment perquè les unitats del Departament d'Educació accedeixin a la classificació.

També cal procedimentar com es comunica als centres educatius la seva situació en termes de complexitat o, si escau, les variacions d'aquesta situació.

Finalment, cal garantir la transparència metodològica, internament, entre les unitats del Departament i, externament, mitjançant la publicació de la classificació. En cap cas, els resultats de la classificació poden ser públics, per revelació directa o per revelació indirecta mitjançant la replicabilitat dels algorismes de càlcul.

La secretària general